II

*(Πράξεις για την ισχύ των οποίων δεν απαιτείται δημοσίευση)*

# ΕΠΙΤΡΟΠΗ

## ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

**της 22ας Απριλίου 1998**

**σχετικά με κρατική ενίσχυση υπέρ της Triptis Porzellan GmbH i. GV, Θουριγγία**

*[κοινοποιηθείσα υπό τον αριθμό Ε(1998) 1324]*

**(Το κείμενο στη γερμανική γλώσσα είναι το μόνο αυθεντικό)**

**(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)**

(1999/157/ΕΚ)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟ1ΝΟΤΗΤΩΝ,

Έχοντας υπόψη:

τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, και ιδίως το άρθρο 93 παράγραφος 2 πρώτο εδάφιο,

τη συμφωνία για τον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο, και ιδίως το άρθρο 62 παράγραφος 1 στοιχείο α),

Αφού κάλεσε τους ενδιαφερόμενους, σύμφωνα με τα προαναφερθέντα άρθρα, να υποβάλουν τις παρατηρήσεις τους, τις οποίες έλαβε υπόψη,

Εκτιμώντας ότι:

I

Με επιστολή της 30ής Μαΐου 1997, η Επιτροπή ενημέρωσε τη Γερμανία σχετικά με την απόφασή της να κινήσει τη διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 93 παράγραφος 2 της συνθήκης ΕΚ όσον αφορά κρατικές ενισχύσεις που χορηγήθηκαν στην επιχείρηση Triptis Porzellan GmbH, Thüringen (στο εξής «Triptis»), και την κάλεσε να υποβάλει τις παρατηρήσεις της.

Τα άλλα κράτη μέλη και τα ενδιαφερόμενα μέρη ενημερώθηκαν σχετικά με την κίνηση της διαδικασίας μέσω ανακοίνωσης που δημοσιεύθηκε στην *Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων* [1] και κλήθηκαν να υποβάλουν τις παρατηρήσεις τους.

Η Γερμανία υπέβαλε τις παρατηρήσεις της με επιστολή της 11ης Ιουλίου 1997, η οποία καταχωρήθηκε την ίδια μέρα. Η Επιτροπή ζήτησε συμπληρωματικές πληροφορίες με επιστολές της 28ης Ιουλίου και της 5ης Αυγούστου 1997, στις οποίες η Γερμανία απάντησε με επιστολές της 29ης Αυγούστου (παρελήφθη στις 12 Σεπτεμβρίου) και της 8ης Σεπτεμβρίου 1997 (παρελήφθη στις 9 Σεπτεμβρίου). Η υπόθεση συζητήθηκε με εκπροσώπους της Γερμανίας στις 18 και στις 19 Σεπτεμβρίου 1997 στο Βερολίνο.

Με επιστολή της 15ης Σεπτεμβρίου 1997, η Επιτροπή έλαβε παρατηρήσεις εκ μέρους ενός ισπανού ανταγωνιστή. Η μετάφραση των εν λόγω παρατηρήσεων διαβιβάστηκε στη γερμανική κυβέρνηση με επιστολή της 27ης Οκτωβρίου 1997, η οποία απάντησε στις παρατηρήσεις αυτές με επιστολή της 1ης Δεκεμβρίου, η οποία καταχωρήθηκε στις 2 Δεκεμβρίου 1997.

II

Η Triptis Porzellan GmbH, Thüringen (Triptis), γερμανική εταιρεία κατασκευής πορσελάνης, ιδρύθηκε το 1891 με την επωνυμία Unger & Gretschel. Η εταιρεία ήταν εγκατεστημένη στη Θουριγγία, ένα από τα νέα ομόσπονδα κρατίδια.

Στην πρώην ΛΔΓ, η VEB Porzellanwerk Triptis αποτελούσε μέρος της κοινοπραξίας Feinkeramik Kahla. Η εταιρεία δεν διέθετε δικό της εμπορικό σήμα ούτε δικό της σύστημα διανομής.

Την 1η Ιουλίου 1990, η Treuhandanstalt (THA) ανέλαβε τον έλεγχο της VEB Porzellanwerk Triptis, η οποία τότε απασχολούσε 900 εργαζόμενους περίπου.

[1] ΕΕ C 250 της 15. 8. 1997, σ. 3.

Η αναδιάρθρωση της Triptis ξεκίνησε με την ιδιωτικοποίησή της το Σεπτέμβριο του 1993. Κατά την κίνηση της διαδικασίας, η Επιτροπή εξέφρασε τις αμφιβολίες της όσον αφορά τη μέθοδο ιδιωτικοποίησης που ακολουθήθηκε.

Στο πλαίσιο της ιδιωτικοποίησης, η εταιρεία έλαβε εκτεταμένες ενισχύσεις [συνολικού ύψους 34,7 εκατομμυρίων γερμανικών μάρκων (DEM) με παραίτηση από απαιτήσεις], που καλύπτονταν στο σύνολό τους [1] από το καθεστώς της Treuhand, το οποίο ενέκρινε η Επιτροπή. Με την ιδιωτικοποίηση, παρέστη ανάγκη όχι μόνον για αναδιοργάνωση της επιχείρησης, αλλά και για την ανάπτυξη ενός δικτύου διανομής και εμπορίας σε νέες αγορές λόγω του κλεισίματος των αγορών της Ανατολικής Ευρώπης. Έτσι, αμέσως μετά την ιδιωτικοποίηση, το ξεκίνημα της επιχείρησης απεδείχθη δυσχερές και προκάλεσε υψηλές χρεώσεις.

Στις αρχές του 1995, η διεύθυνση συνειδητοποίησε ότι ήταν αδύνατη η επίτευξη επιτυχούς αναδιάρθρωσης με ίδιους πόρους. Ως εκ τούτου, η επιχείρηση ήρθε σε επαφή με τον οργανισμό Bundesanstalt vereinigungsbedingter Sonderaufgaben (BvS) για να ζητήσει οικονομική στήριξη. Η BvS της χορήγησε την ενίσχυση αυτή στο πλαίσιο μιας συντονισμένης δράσης, υπό μορφή δανείου ύψους 8 εκατομμυρίων DEM (συν τόκους). Αργότερα διεγράφη η αποπληρωμή του δανείου. Το δάνειο αυτό κοινοποιήθηκε στην Επιτροπή κατά τη στιγμή διαγραφής της επιστροφής του. Όλα τα εμπλεκόμενα μέρη (επενδυτές, εργαζόμενοι, BvS) κατέβαλαν προσπάθειες για την εξυγίανση της επιχείρησης. Στο πλαίσιο αυτό, η τράπεζα HeLaBa (HeLaBa) παραιτήθηκε από την απαίτηση αποπληρωμής 10 εκατομμυρίων DEM ενός πολύ σημαντικότερου χρέους.

Στις 30 Απριλίου 1997, η Επιτροπή αποφάσισε να κινήσει τη διαδικασία του άρθρου 93 παράγραφος 2 της συνθήκης ΕΚ κατά των κρατικών ενισχύσεων που χορηγήθηκαν στην Triptis. Η Επιτροπή κατέληξε στο συμπέρασμα ότι το δάνειο της BvS ύψους 8 εκατομμυρίων DEM DEM (συν τόκους) συνιστούσε ενίσχυση η οποία έπρεπε να έχει κοινοποιηθεί στην Επιτροπή κατά τη στιγμή της χορήγησής της, σύμφωνα με το άρθρο 93, παράγραφος 3 της συνθήκης. Τίθεται επίσης το ερώτημα αν η παραίτηση από την απαίτηση αποπληρωμής του ποσού 10 εκατομμυρίων DEM εκ μέρους της HeLaBa συνιστούσε ενίσχυση κατά την έννοια του άρθρου 92, παράγραφος 1 της συνθήκης ΕΚ.

Οι βασικοί λόγοι για τους οποίους κινήθηκε η διαδικασία ήταν οι ακόλουθοι:

1. Δεδομένου ότι η HeLaBa ανήκε στο κράτος, η Επιτροπή διατηρούσε αμφιβολίες αν είχε πράγματι ενεργήσει ως ιδιωτική τράπεζα κατά τη διαγραφή της επιστροφής του δανείου. Για το λόγο αυτό, εξακολουθεί να υπάρχει αβεβαιότητα σχετικά με το ακριβές ποσό της χορηγηθείσας ενίσχυσης. Το πρόβλημα αυτό έπρεπε να διευκρινιστεί στη διάρκεια της διαδικασίας.

2. Η Triptis λειτουργούσε σε μία αγορά που πάσχει από σοβαρή πλεονάζουσα παραγωγική ικανότητα. Στο πλαίσιο της γενικής της αναδιάρθρωσης, η επιχείρηση μείωσε την παραγωγική της ικανότητα κατά 50 %· αντιθέτως, δεν προβλεπόταν συμπληρωματική μείωση της παραγωγικής ικανότητας σε σχέση με τη χορήγηση της νέας ενίσχυσης. Λόγω της σημαντικής πλεονάζουσας παραγωγικής ικανότητας που παρατηρείται στον τομέα της πορσελάνης, μπορεί να υποστηριχθεί ότι η ενίσχυση προς την Triptis οδήγησε σε αδικαιολόγητη στρέβλωση του ανταγωνισμού και προκάλεσε ζημίες στους ανταγωνιστές οι οποίοι δεν έλαβαν ενίσχυση. Σε άλλες υποθέσεις που αφορούν τον ίδιο κλάδο, οι ανταγωνιστές ήγειραν αντιρρήσεις για ενδεχόμενη χορήγηση ενισχύσεων.

   Για τους λόγους αυτούς, υπήρξαν σοβαρές αμφιβολίες κατά πόσο η ενίσχυση συμβιβάζεται με τις παρεκκλίσεις που θεσπίζει το άρθρο 92 παράγραφος 3 στοιχεία α) και γ) της συνθήκης ΕΚ, και ιδίως με τις κοινοτικές κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις για τη διάσωση και αναδιάρθρωση προβληματικών επιχειρήσεων [2].

Ουδέποτε η Επιτροπή εξέφρασε αμφιβολίες σχετικά με τη βιωσιμότητα της επιχείρησης.

III

Μόλις στις 11 Ιουλίου 1997, η Γερμανία ενημέρωσε την Επιτροπή, με επιστολή, ότι στις 30 Απριλίου 1997 είχε κινηθεί ειδική διαδικασία κήρυξης πτώχευσης (Gesamtvollstreckung). Βάσει των ισχυρισμών της, η γερμανική κυβέρνηση έλαβε γνώση της διαδικασίας αυτής τον Ιούλιο. Για το λόγο αυτό, η Γερμανία σκόπευε επίσης να αποσύρει την κοινοποίηση της ενίσχυσης.

Με επιστολή της 28ης Ιουλίου 1997, οι γερμανικές αρχές ενημερώθηκαν ότι δεν ήταν δυνατό να αποσυρθεί η κοινοποίηση, δεδομένου ότι η ενίσχυση είχε χορηγηθεί πριν από την κοινοποίησή της τον Ιούλιο και το Σεπτέμβριο του 1996 και είχαν ήδη κινηθεί σχετικά με τις εν λόγω ενισχύσεις οι διαδικασίες που προβλέπονται στο άρθρο 93 παράγραφος 2 της συνθήκης. Η Επιτροπή διευκρίνισε επίσης ότι στήριζε την εκτίμησή της στην ημερομηνία κατά την οποία είχε χορηγηθεί η ενίσχυση και, κατά συνέπεια, το γεγονός ότι η ενίσχυση είχε αναγραφεί στην ειδική διαδικασία αφερεγγυότητας δεν είχε καμία σημασία.

Από πληροφορίες που παρασχέθηκαν στις 8 Σεπτεμβρίου 1997, προκύπτει ότι το δάνειο των 10 εκατομμυρίων DEM από τις απαιτήσεις αποπληρωμής του οποίου είχε παραιτηθεί η HeLaBa στο πλαίσιο μιας συντονισμένης δράσης είχε καλυφθεί κατά 90 % από εγγύηση του ομόσπονδου κρατιδίου της Θουριγγίας. Η εν λόγω εγγύηση δεν είχε κοινοποιηθεί και, ως εκ τούτου, έπρεπε να θεωρείται παράνομη. Μετά την παραίτηση από την απαίτηση επιστροφής του δανείου, η HeLaBa επικαλέστηκε την εγγύηση του ομόσπονδου κρατιδίου της Θουριγγίας και το αποτέλεσμα ήταν να λάβει 90 % του αρχικού ποσού του δανείου (9 εκατομμύρια DEM). Δεδομένου ότι τόσο η παραίτηση από την επιστροφή του δανείου όσο και η πληρωμή που πραγματοποιήθηκε δυνάμει της εγγύησης έλαβαν χώρα το 1996, ούτε η HeLaBa ούτε το ομόσπονδο κρατίδιο της Θουριγγίας διεκδίκησαν τα δικαιώματά τους επί του δανείου ή επί της εγγύησης στο πλαίσιο της ειδικής διαδικασίας πτώχευσης.

[1] E15/92 (δεν έχει δημοσιευθεί): επί του συνολικού ποσού του δανείου που διεγράφη, ύψους 34,7 εκατομμυρίων γερμανικών μάρκων DEM, εκ των οποίων 19,26 εκατομμύρια DEM προορίζονταν για την εγγύηση της ρευστότητας της επιχείρησης, 7,25 εκατομμύρια DEM για επενδυτικούς σκοπούς και 8,2 εκατομμύρια DEM για την κάλυψη ζημιών. Δεδομένου ότι η επιχείρηση υπολειπόταν του ορίου που έθετε το καθεστώς της Treuhand, δηλαδή 1 500 εργαζόμενοι και 150 εκατομμύρια DEM χρηματοδοτικές οφειλές προς την THA, δεν ήταν απαραίτητη η υποβολή μεμονωμένης κοινοποίησης.

[2] ΕΕ C 368 της 23. 12. 1994, σ. 12.

Επιπλέον, το 1993 και 1994, το ομόσπονδο κρατίδιο της Θουριγγίας είχε αναλάβει εγγυήσεις έναντι της HeLaBa (για την κάλυψη του 90 % του συνολικού ποσού του δανείου) για δάνεια συνολικού ύψους 26,75 εκατομμυρίων DEM, χωρίς να ενημερώσει σχετικά την Επιτροπή. Οι εγγυήσεις αυτές χορηγήθηκαν απο το υπουργείο Οικονομικών του ομόσπονδου κρατιδίου της Θουριγγίας στη διάρκεια της ιδιωτικοποίησης, και αφορούσαν επενδυτικές πιστώσεις ύψους 14,75 εκατομμυρίων DEM και 5 εκατομμυρίων DEM και εγγυήσεις για την αγορά παραγωγικών μέσων ύψους 7 εκατομμυρίων DEM. Το ποσό αυτό περιλαμβάνει ήδη την εγγύηση 90 % του δανείου των 10 εκατομμυρίων DEM, το οποίο διεγράφη το 1996, δεδομένου ότι το ομόσπονδο κρατίδιο της Θουριγγίας είχε ήδη καταβάλει την εγγύηση αυτή στην HeLaBa (συνολικού ύψους 9 εκατομμυρίων DEM), και το ποσό αυτό πρέπει επίσης να ληφθεί υπόψη κατά την αξιολόγηση της ενίσχυσης.

Κατά τη διαδικασία πτώχευσης, η HeLaBa διεκδίκησε την ανάκτηση των υπολειπόμενων δανείων, ύψους 16,75 εκατομμυρίων DEM, παρότι μόνο μικρό μέρος του ποσού αυτού πρόκειται να ρυθμιστεί κατά την εν λόγω διαδικασία. Ως εκ τούτου, είναι σχεδόν βέβαιο ότι οι αντίστοιχες ενισχύσεις θα καταβληθούν. Για το λόγο αυτόν, η αξιολόγηση λαμβάνει υπόψη το σύνολο των εγγυήσεων που χορηγήθηκαν παράνομα, που αντιστοιχούν σε ποσό ενισχύσεων 24,075 εκατομμυρίων DEM.

Με επιστολή της 1ης Δεκεμβρίου 1997, με την οποία η Γερμανία αντέδρασε στην κίνηση της διαδικασίας, γνωστοποιήθηκε ότι η BvS, κατά τη διαδικασία πτώχευσης, ανακοίνωσε ποινή για μη τήρηση εγγυήσεων απασχόλησης ύψους 8,75 εκατομμυρίων DEM, ποινή ύψους 2,685 εκατομμυρίων DEM για αδυναμία απόδειξης ορθής χρήσης αποθεματικών κεφαλαίων και ποσό δανείου ύψους 8 εκατομμυρίων DEM (συν τόκους), η επιστροφή του οποίου αποφασίσθηκε κατά την συντονισμένη δράση.

IV

Μετά τη διαδικασία πτώχευσης, ο εκκαθαριστής προσπάθησε να βρει αγοραστή στον οποίον θα μπορούσαν να πωληθούν τα πάγια στοιχεία του ενεργητικού της επιχείρησης στη διάρκεια μιας δεύτερης ιδιωτικοποίησης, πράγμα που θα επέτρεπε να συνεχιστεί η εμπορική δραστηριότητα της επιχείρησης (διάδοχος εταιρεία). Η επιχείρηση προσφέρθηκε σε διάφορους κατασκευαστές πορσελάνης στη Γερμανία και την Ευρώπη, καθώς και εκτός Ευρώπης, και η THA έλαβε δεκατρείς προσφορές. Η σύμβαση συνήφθη με τον επενδυτή που υπέβαλε το καλύτερο επιχειρηματικό σχέδιο και την καλύτερη προσφορά.

Στο τέλος απέμειναν μόνον δύο ενδιαφερόμενα μέρη, η γερμανική επιχείρηση Winterling Porzellan AG, στο Kirchenlamitz και η γαλλική επιχείρηση Medart de Noblat, στη Limoges. Στις 18 Ιουνίου 1997, τα πάγια στοιχεία του ενεργητικού της Triptis GmbH i.G πωλήθηκαν στη Winterling για ποσό 2,5 εκατομμυρίων DEM. Επιπλέον, η Winterling προσέφερε επενδυτική εγγύηση ύψους 8 εκατομμυρίων DEM και τη διατήρηση 160 θέσεων εργασίας. Για το λόγο αυτόν, η προσφορά της θεωρήθηκε η καλύτερη, διότι η Medart de Noblat προτίθετο να καταβάλει μόνο 1 εκατομμυρίο DEM, υποσχέθηκε επενδύσεις ύψους 4 εκατομμυρίων DEM και δεν παρείχε καμία εγγύηση για θέσεις απασχόλησης.

Όσον αφορά τη μείωση της παραγωγικής ικανότητας, βάσει των στοιχείων του 1996, η παραγωγική ικανότητα ανερχόταν σε 3 000 τόνους ο φόρτος εργασίας επί πέντε εργάσιμες ημέρες σε 2 300 τόνους. Δεν προβλέπεται ότι η «νέα» Triptis, θα προβεί σε περαιτέρω μείωση της παραγωγικής της ικανότητας· θα παραμείνει στους 3 000 τόνους, ενώ η εκμετάλλευση επί επτά εργάσιμες ημέρες θα ανέλθει σε 2 880 τόνους.

Παρότι η νέα επιχείρηση δεν θα λάβει καμία ενίσχυση αναδιάρθρωσης, το ομόσπονδο κρατίδιο της Θουριγγίας σχεδιάζει, στο πλαίσιο του εγκεκριμένου 26ου προγράμματος-πλαισίου του στόχου κοινού ενδιαφέροντος [1], να χορηγήσει τους σχετικούς πόρους, που προορίζονται για νέες επενδύσεις.

V

Με επιστολή της 16ης Δεκεμβρίου 1997, η Επιτροπή διαβίβασε στη Γερμανία τις παρατηρήσεις τρίτων μερών, δηλαδή ενός ισπανού ανταγωνιστή, τις οποίες είχε λάβει μετά τη δημοσίευση της απόφασής της να κινήσει τη διαδικασία.

Ο ισπανός ανταγωνιστής εξέφρασε την ανησυχία του σχετικά με τις συνέπειες που θα είχε για την ευρωπαϊκή αγορά πορσελάνης η αναδιάρθρωση της Triptis με κρατική οικονομική στήριξη. Υποστήριζε ότι η Triptis απολάμβανε ενός σημαντικού πλεονεκτήματος, ενώ ο ίδιος θα έπρεπε να χρηματοδοτήσει τα μέτρα αναδιάρθρωσης της δικής του επιχείρησης, ενώ η Triptis λάμβανε κρατικές ενισχύσεις για τον ίδιο σκοπό. Το γεγονός αυτό θα επηρέαζε σοβαρά τον ανταγωνισμό σε μία αγορά με τεράστια πλεονάζουσα παραγωγική ικανότητα και θα ζημίωνε τους ανταγωνιστές οι οποίοι δεν λάμβαναν κρατική οικονομική στήριξη. Ο ανταγωνιστής υποστήριξε επίσης ότι η χαλαρότητα με την οποία η Επιτροπή αντιμετωπίζει το ζήτημα της μείωσης της παραγωγικής ικανότητας σε ενισχυόμενες περιοχές της παρέχει τη δυνατότητα να παραιτηθεί τελείως από οποιαδήποτε μείωση της παραγωγικής ικανότητας. Για το λόγο αυτό, η ενίσχυση αναδιάρθρωσης πρέπει πάντοτε να συνδέεται με τη μείωση της παραγωγικής ικανότητας. Ως εκ τούτου, συμφωνούσε μόνο με μικρότερη μείωση. Το τρίτο επιχείρημα που πρόβαλε ήταν ότι η Triptis σχεδίαζε να αυξήσει το εξαγωγικό της μερίδιο από 20 % σε 38 %, πράγμα που, λόγω της σημαντικής πλεονάζουσας παραγωγικής ικανότητας που ήδη υπήρχε στην αγορά, θα ήταν εις βάρος των ανταγωνιστών της στη Δυτική Ευρώπη.

VI

Με επιστολή της 1ης Δεκεμβρίου 1997, οι γερμανικές αρχές απάντησαν στις παρατηρήσεις του ισπανού ανταγωνιστή.

Η επιστολή επιβεβαίωνε ότι η HeLaBa πρόβαλε απαίτηση για τα 16,75 εκατομμύρια DEM στο πλαίσιο της διαδικασίας πτώχευσης, ενώ το ομόσπονδο κρατίδιο της Θουριγγίας δεν απαιτούσε το ποσό των 9 εκατομμυρίων DEM, την καταβολή του οποίου είχε ζητήσει η HeLaBa ως εγγύηση.

[1] N 123/97.

Η BvS διεκδικούσε συνολικό ποσό 19 717 567 εκατομμύρια DEM [8,75 εκατομμύρια DEM ως ποινή για τις εγγυήσεις απασχόλησης, 2,685 εκατομμύρια DEM ως πρόστιμο για αδυναμία απόδειξης ορθής χρήσης αποθεματικών κεφαλαίων και 8 εκατομμύρια DEM (συν τόκους) για τη διαγραφή της αποπληρωμής].

Όσον αφορά την παραγωγική ικανότητα, η επιστολή αναφερόταν στην κοινοποίηση, η οποία ήδη από την ιδιωτικοποίηση του 1993 έκανε μνεία για μείωση της παραγωγικής ικανότητας από 6 500 τόνους σε 3 000 τόνους· ωστόσο, επαναλάμβανε ότι δεν υπήρχαν μελλοντικά σχέδια περαιτέρω μείωσης της παραγωγικής ικανότητας που να σχετίζονται με τις νέες ενισχύσεις.

VII

Στο πλαίσιο της διαδικασίας που προβλέπεται στο άρθρο 93 παράγραφος 2 της συνθήκης ΕΚ επιβεβαιώνεται η άποψη της Επιτροπής ότι το δάνειο ύψους 8 εκατομμυρίων DEM (συν τόκους) που χορήγησε η BvS πρέπει να θεωρείται ως ενίσχυση κατά την έννοια του άρθρου 92 παράγραφος 1 της συνθήκης ΕΚ και ως μη συμβιβάσιμο με τις παρεκκλίσεις που προβλέπονται στο άρθρο 92 παράγραφος 3 και κυρίως με τις «κοινοτικές κατευθυντήριες γραμμές για τις κρατικές ενισχύσεις διάσωσης και αναδιάρθρωσης προβληματικών επιχειρήσεων», βάσει των οποίων θα μπορούσε μόνο να εγκριθεί η ενίσχυση.

Το ίδιο ισχύει και για τις εγγυήσεις ύψους 26,75 εκατομμυρίων DEM, τις οποίες χορήγησε παράνομα το ομόσπονδο κρατίδιο της Θουριγγίας, και η ύπαρξη των οποίων αποκαλύφθηκε στη διάρκεια της διαδικασίας.

Ορίζεται, εξάλλου, ότι η παραίτηση από την απαίτηση αποπληρωμής ενός δανείου 10 εκατομμυρίων DEM εκ μέρους της HeLaBa, στο πλαίσιο της συντονισμένης δράσης, δεν συνιστά καθαυτή ενίσχυση κατά την έννοια του άρθρου 92 παράγραφος 1 της συνθήκης ΕΚ, αφού το εν λόγω δάνειο ήταν εγγυημένο κατά 90 % από το ομόσπονδο κρατίδιο. Με παρόμοια εγγύηση, ο κίνδυνος που διατρέχει μια τράπεζα κατά τη χορήγηση δανείου σε μια επιχείρηση, (προβληματική ή όχι) μετατίθεται στο ακέραιο στο Δημόσιο, ενώ η ίδια η τράπεζα δεν διατρέχει πλέον σχεδόν κανένα κίνδυνο.

1. Το ποσό των 8 εκατομμυρίων DEM (συν τόκους) που χορήγησε η BvS στην Triptis υπό μορφή δανείου με επιτόκιο 4,4 % συνιστά αναμφισβήτητα ενίσχυση κατά την έννοια του άρθρου 92 παράγραφος 1 της συνθήκης ΕΚ και του άρθρου 61 παράγραφος 1 της συμφωνίας για τον ΕΟΧ. Δεδομένου ότι η επιχείρηση ήταν προβληματική από την ιδιωτικοποίησή της το 1993, ούτε ιδιωτική τράπεζα ούτε ιδιώτης επενδυτής θα της είχαν χορηγήσει δάνειο με επιτόκιο χαμηλότερο από εκείνο της αγοράς, το οποίο το 1996 ανερχόταν σε 7,33 %. Οι λόγοι των δυσχερειών που αντιμετώπιζε εντοπίζονται κυρίως στην καθυστερημένη πραγματοποίηση της ιδιώτικοποίησής της, δεδομένου ότι δεν βρισκόταν κανένας ιδιώτης επενδυτής, και για το λόγο αυτό δεν μπορούσε να καταρτιστεί ούτε να τεθεί σε εφαρμογή κανένα σχέδιο αναδιάρθρωσης. Κατά συνέπεια, σημειώθηκε καθυστέρηση στις απαραίτητες επενδύσεις και η εταιρεία συσσώρευσε υψηλά χρέη, ενώ έπρεπε να συνεχίσει την παραγωγή της με παρωχημένο εξοπλισμό η οποία, ως εκ τούτου θα είναι ανεπαρκής.

   Την εποχή εκείνη, η τράπεζα παραιτήθηκε από την απαίτηση επιστροφής του δανείου ύψους 8 εκατομμυρίων DEM (συν τόκους), στο πλαίσιο της συντονισμένης δράσης. Η ένταση της ενίσχυσης ανερχόταν ήδη σε 100 % περίπου, εφόσον η επιχείρηση ήταν προβληματική κατά την έννοια της ανακοίνωσης της Επιτροπής προς τα κράτη μέλη σχετικά με την εφαρμογή των άρθρων 92 και 93 της συνθήκης ΕΚ στις δημόσιες επιχειρήσεις ([1]). Κατά συνέπεια, η διαγραφή του δανείου δεν αυξάνει την ένταση της ενίσχυσης.

2. Ομοίως, οι εγγυήσεις ύψους 26,75 εκατομμυρίων DEM (που καταβλήθηκαν σε πολλές δόσεις) που χορήγησε το ομόσπονδο κρατίδιο της Θουριγγίας πρέπει να θεωρούνται ως ενίσχυση κατά την έννοια του άρθρου 92 παράγραφος 1 της συνθήκης ΕΚ. Το στοιχείο της ενίσχυσης που προκύπτει από μια τέτοια εγγύηση πρέπει εν γένει να ισούται με τη διαφορά μεταξύ του επιτοκίου ενός δανείου με συνήθεις όρους της αγοράς και του επιτοκίου που πραγματικά χορηγείται, και το οποίο καλύπτεται από την εγγύηση. Η Επιτροπή έχει επανειλημμένα υποστηρίξει την άποψη, όπως λ.χ. στην απόφαση 94/696/ΕΚ ([2]), ότι, σε πολλές περιπτώσεις κατά τις οποίες κανένα πιστωτικό ίδρυμα δεν είναι διατεθειμένο να χορηγήσει δάνειο σε επιχείρηση, λόγω της δυσχερούς οικονομικής της κατάστασης, χωρίς κρατική εγγύηση, το συνολικό ποσό του δανείου πρέπει να θεωρείται ως ενίσχυση. Δεδομένου ότι στην προκειμένη περίπτωση έχουμε εγγύηση 90 %, το ποσό της ενίσχυσης που χορηγήθηκε ορίζεται σε 24,075 εκατομμύρια DEM.

   Όσον αφορά την ενίσχυση που χορηγήθηκε στην Triptis, μπορεί να υποτεθεί ότι θα είχε ενδεχομένως ως αποτέλεσμα να στρεβλώσει τον ανταγωνισμό και να επηρεάσει τις συναλλαγές μεταξύ των κρατών μελών. Η Triptis παράγει και πωλεί πορσελάνη οικιακής χρήσης στην ανώτερη κλίμακα Α της αγοράς. Το 1995, η σχετική αγορά αυτού του τμήματος αντιπροσώπευε περίπου 341 εκατομμύρια DEM στα παλαιά ομόσπονδα κρατίδια και περίπου 98 εκατομμύρια DEM στα νέα ομόσπονδα κρατίδια. Η Triptis είχε μερίδιο 3,6 % εκείνη τη χρονιά στη γερμανική αγορά, μια από τις μεγαλύτερες αγορές πορσελάνης της Κοινότητας. Το εμπόριο της Γερμανίας με τα άλλα κράτη μέλη στον κλάδο των κεραμικών και της πορσελάνης είναι ισχυρό. Το 1993, οι γερμανικές εισαγωγές πιατικών και διακοσμητικών κεραμικών ειδών αντιπροσώπευαν 357,02 εκατομμύρια Ecu, ενώ οι εξαγωγές 403,97 εκατομμύρια Ecu.

   Ο κλάδος των κεραμικών προϊόντων της Κοινότητας αντιπροσωπεύει 17 εκατομμύρια Ecu και απασχολεί 210 000 άτομα, που κατανέμονται σε περισσότερες από 2 500 επιχειρήσεις. Μεταξύ των ετών 1984 και 1993, η ευρωπαϊκή παραγωγή αυξήθηκε κατά μέσο όρο κατά 0,9 % ετησίως, ενώ η κατανάλωση κατά 1,18 %. Η Triptis άρχισε να ασχολείται σοβαρά με το ενδοκοινοτικό εμπόριο. Περίπου το 20 % της παραγωγής της το διοχέτευε στη δυτικοευρωπαϊκή αγορά, κυρίως την Ιταλία, τη Γαλλία και τη Σουηδία. Για το λόγο αυτό, κάθε ενίσχυση υπέρ της Triptis ενδέχεται να ενισχύσει τη θέση της στην αγορά έναντι των ανταγωνιστών της στην Κοινότητα οι οποίοι δεν λαμβάνουν κρατική ενίσχυση.

([1]) ΕΕ C 307 της 13. 11. 1993, σ. 3.
([2]) ΕΕ L 273 της 25. 10. 1994, σ. 22.

Το πρόγραμμα ενισχύσεων του ομόσπονδου κρατιδίου της Θουριγγίας [1], στο οποίο σαφώς βασίζονται οι εγγυήσεις που χορηγήθηκαν κατά τα έτη 1993 και 1994 [2], δεν είχε κοινοποιηθεί την εποχή εκείνη και δεν είχε ακόμη εγκριθεί για το διάστημα 1992-1994. Κατά συνέπεια, οι ενισχύσεις δεν χορηγήθηκαν στο πλαίσιο ενός εγκεκριμένου καθεστώτος ενισχύσεων και έπρεπε, ως εκ τούτου, να κοινοποιηθούν μεμονωμένα, σύμφωνα με το άρθρο 93 παράγραφος 3 της συνθήκης ΕΚ, προτού τεθούν σε εφαρμογή. Οι γερμανικές αρχές δεν συμμορφώθηκαν μ' αυτή την υποχρέωση που τους επιβάλει το άρθρο 93 παράγραφος 3 της συνθήκης ΕΚ, εφόσον το δάνειο της BvS και οι εγγυήσεις του ομόσπονδου κρατιδίου χορηγήθηκαν χωρίς την έγκριση της Επιτροπής. Αυτό σημαίνει ότι οι ενισχύσεις είναι παράνομες.

Ωστόσο, θα ήταν δυνατόν να εξαιρεθεί η ενίσχυση αυτή από την απαγόρευση χορήγησης ενισχύσεων που προβλέπει το άρθρο 92 παράγραφος 1 της συνθήκης ΕΚ, αλλά, στην προκειμένη περίπτωση, δεν είναι δυνατό να εφαρμοστούν οι παρεκκλίσεις που θεσπίζει το άρθρο 92 παράγραφος 2 της συνθήκης ΕΚ, λόγω του χαρακτήρα της ενίσχυσης δεδομένου ότι δεν καταβλήθηκε καμία προσπάθεια να εκπληρωθούν οι προϋποθέσεις εφαρμογής τους.

Όσον αφορά τις παρεκκλίσεις του άρθρου 92 παράγραφος 3 της συνθήκης ΕΚ, αληθεύει ότι η Triptis βρίσκεται σε περιοχή όπου επικρατεί σοβαρή υποαπασχόληση ή το βιοτικό επίπεδο είναι ασυνήθως χαμηλό. Σύμφωνα με το άρθρο 92 παράγραφος 3 στοιχείο α) της συνθήκης ΕΚ, οι ενισχύσεις για την προώθηση της οικονομικής ανάπτυξης παρόμοιων περιοχών δύνανται να θεωρηθούν ότι συμβιβάζονται με την κοινή αγορά. Η υπόψη ενίσχυση δεν έχει ασφαλώς συμβάλει στην οικονομική ανάπτυξη της περιοχής, δεδομένου ότι αρχικά συνέβαλε στο να διατηρήσει στην αγορά μία ζημιογόνα επιχείρηση και όχι να δημιουργήσει θέσεις εργασίας και επενδύσεις. Ως εκ τούτου, πρέπει να θεωρηθεί ως ad hoc ενίσχυση που αποσκοπούσε στην αποκατάσταση της βιωσιμότητας μιας προβληματικής επιχείρησης σε μια οικονομικά εξασθενημένη περιοχή.

Κατά συνέπεια, το συμβιβάσιμο της ενίσχυσης θα εκτιμηθεί σύμφωνα με το άρθρο 92 παράγραφος 3 στοιχείο γ), δεδομένου ότι πρόκειται για την αναδιάρθρωση προβληματικής επιχείρησης. Προκειμένου να εφαρμοστεί η παρέκκλιση που προβλέπεται στο άρθρο 92 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της συνθήκης ΕΚ, η σχετική ενίσχυση πρέπει να καλύπτει τις προϋποθέσεις που ορίζουν οι κοινοτικές κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις διάσωσης και αναδιάρθρωσης προβληματικών επιχειρήσεων. Ως εκ τούτου, η ενίσχυση πρέπει:

— να αποκαθιστά τη βιωσιμότητα της επιχείρησης, εντός ευλόγου χρονικού διαστήματος, βάσει ενός ορθού και ρεαλιστικού σχεδίου αναδιάρθρωσης,

— να αποφεύγει κάθε αδικαιολόγητη στρέβλωση του ανταγωνισμού. Αυτό σημαίνει ότι για να εγκριθεί μία ενίσχυση βάσει των κατευθυντηρίων γραμμών, πρέπει να ληφθούν μέτρα που να αντισταθμίζουν, στο μέτρο του δυνατού, δυσμενείς επιπτώσεις επί των ανταγωνιστών, διότι διαφορετικά η ενίσχυση αντίκειται στο κοινό συμφέρον και δεν δύναται να τύχει παρέκκλισης δυνάμει του άρθρου 92 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της συνθήκης ΕΚ. Κατά συνέπεια, όταν μια αντικειμενική εκτίμηση κατάστασης προσφοράς και ζήτησης φανερώνει ότι υπάρχει διαρθρωτική πλεονάζουσα παραγωγική ικανότητα σε μια σχετική αγορά της Κοινότητας, το σχέδιο αναδιάρθρωσης πρέπει να συμβάλει, αναλόγως του ποσού της δοθείσας ενίσχυσης, στην αναδιάρθρωση του τομέα εξυπηρετώντας τη σχετική αγορά στην Κοινότητα με αμετάκλητη μείωση ή κλείσιμο της παραγωγικής ικανότητας. Ωστόσο, η Επιτροπή δύναται να εφαρμόσει την αρχή αυτή με πιο ευέλικτο τρόπο σε μια περιοχή που εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 93 παράγραφος 3 στοιχείο α) της συνθήκης ΕΚ,

— να περιορίζει το ποσό της ενίσχυσης στο αυστηρώς αναγκαίο. Η εξέταση των μέτρων πρέπει να αποδεικνύει ότι η ενίσχυση είναι ανάλογη με τις δαπάνες και τα πλεονεκτήματα της αναδιάρθρωσης. Η ενίσχυση πρέπει να χορηγείται με τρόπο που να αποκλείει τον εφοδιασμό της επιχείρησης με πλεονάζουσα ρευστότητα. Δεν πρέπει να χρησιμοποιείται για κρατικές δραστηριότητες που προκαλούν στρεβλώσεις του ανταγωνισμού ή για επενδύσεις που δεν είναι απαραίτητες για τη διαδικασία αναδιάρθρωσης, αλλά μόνο για επενδύσεις απολύτως αναγκαίες για την επίλυση των ειδικών προβλημάτων της επιχείρησης.

Όσον αφορά την πρώτη προϋπόθεση, κατά την κίνηση της διαδικασίας του άρθρου 93 παράγραφος 2, η Επιτροπή βασιζόμενη στα αριθμητικά στοιχεία που της υπέβαλαν οι γερμανικές αρχές κατά την κοινοποίηση και τις πληροφορίες που της παρασχέθηκαν αργότερα, δεν εξέφρασε καμία αμφιβολία όσον αφορά τη βιωσιμότητα της επιχείρησης. Οι προβλέψεις αυτές βασίζονται σε μία σταθερή αύξηση του ετήσιου κύκλου εργασιών, επιστροφή στη βιωσιμότητα στο διάστημα 1997/98 και κέρδος ύψους 1,25 εκατομμυρίων DEM κατά το ίδιο έτος. Ως εκ τούτου, οι αμφιβολίες οι οποίες οδήγησαν στην κίνηση της διαδικασίας αφορούσαν μόνο το ζήτημα της παραγωγικής ικανότητας και την αβεβαιότητα όσον αφορά το ακριβές ποσό της ενίσχυσης. Όπως αποδείχθηκε από την πτώχευση της εταιρείας στις 30 Απριλίου 1997, τα αριθμητικά στοιχεία, τα οποία είχαν υποβληθεί μόλις πέντε μήνες νωρίτερα, είτε ήταν προφανώς παρωχημένα όταν έφτασαν στην Επιτροπή ή βασίζονταν σε μη ρεαλιστικές υποθέσεις. Επιπλέον, οι γερμανικές αρχές είχαν, προφανώς, λάβει γνώση του γεγονότος πριν ενημερωθεί η Επιτροπή.

Εξάλλου, κατά την κίνηση της διαδικασίας, η Επιτροπή αγνοούσε την ύπαρξη της παράνομης ενίσχυσης ύψους 26,75 εκατομμυρίων DEM υπό μορφή εγγύησης του ομόσπονδου κρατιδίου της Θουριγγίας. Φαίνεται επίσης ότι κατά τα έτη 1993 και 1994, δηλαδή κατά την ημερομηνία χορήγησης της ενίσχυσης, δεν υπήρχε κανένα σχέδιο αναδιάρθρωσης και, κατά συνέπεια, δεν καταβλήθηκε καμία προσπάθεια σχετικά μ' αυτή την ενίσχυση.

[1] «Richtlinie fur die Uebernahme von Buergschaften und Garantien zugunsten der Wirtschaft und der freien Berufe durch den Freistaat Thüringen» (πρόγραμμα λήψης εγγυήσεων εκ μέρους του ομόσπονδου κρατιδίου της Θουριγγίας υπέρ της οικονομίας και των ανεξάρτητων επαγγελμάτων) της 18ης Ιουνίου 1992. Όπως δήλωσε ρητά στην επιστολή της η Επιτροπή, στην έγκριση του προγράμματος εγγυήσεων το 1996, δεν ελήφθη καθόλου υπόψη το προηγούμενο πρόγραμμα: SG (96) D/11031.

[2] Σε καμία στιγμή της διαδικασίας, το ομόσπονδο κρατίδιο της Θουριγγίας δεν αναφέρθηκε σ' αυτή τη νομική βάση.

Έτσι, παρόλες τις προσπάθειες που καταβλήθηκαν, δεν κατέστη δυνατό να αποκατασταθεί η βιωσιμότητα της Triptis, ενώ δεν επιτεύχθηκε ούτε ο στόχος της συντονισμένης δράσης, δηλαδή η διάσωση της Triptis από την πτώχευση.

Όσον αφορά τη δεύτερη προϋπόθεση, στη διάρκεια της διαδικασίας αποκαλύφθηκε ότι πράγματι υπάρχει πλεονάζουσα παραγωγική ικανότητα στον κλάδο της πορσελάνης. Μεταξύ των ετών 1984 και 1991, η κατασκευή και κατανάλωση κεραμικών προϊόντων σημείωσε σταθερή αύξηση σε κοινοτικό επίπεδο, ενώ στη συνέχεια σημείωσε κάμψη κατά το 1992 και 1993. Από το 1994 αναμένεται ανάκαμψη της παραγωγής. Ακόμη και η αύξηση των εξαγωγών δεν μπορεί να αντισταθμίσει την ανταγωνιστική πίεση στον κλάδο. Απεναντίας, η τεταμένη κατάσταση ανταγωνισμού που συνδέεται με την πλεονάζουσα παραγωγική ικανότητα εντός της Κοινότητας μπορεί να γίνει ακόμη πιο έντονη λόγω των αυξανόμενων εισαγωγών από τη Νοτιοανατολική Ασία και τις χώρες της Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης, κυρίως την Τσεχία και την Ουγγαρία, οι οποίες επωφελούνται από τις εμπορικές συμφωνίες τους με την Κοινότητα. Η κατάσταση αυτή έχει επιφέρει αυξημένες δαπάνες παραγωγής και πλεονάζουσα παραγωγική ικανότητα στον κλάδο των επιτραπέζιων ειδών εντός της Κοινότητας. Μένει λοιπόν πολύς δρόμος να διανυθεί ακόμη πριν πραγματοποιηθεί η αναδιάρθρωση.

Στη διάρκεια της διαδικασίας, αποδείχθηκε ότι οι ενισχύσεις που χορηγήθηκαν στην Triptis, λόγω της σημαντικής πλεονάζουσας ικανότητας που επικρατεί στον κλάδο της πορσελάνης, προκαλούν πράγματι αδικαιολόγητη στρέβλωση του ανταγωνισμού και, κατά συνέπεια, η καταβολή τους επιφέρει ζημία στους ανταγωνιστές, οι οποίοι δεν λαμβάνουν καμία ενίσχυση και οι οποίοι πρέπει να επιτύχουν τη διαρθρωτική προσαρμογή τους με ίδιους πόρους. Η υπόθεση ότι η ενίσχυση που χορηγήθηκε στην Triptis ενδεχομένως οδηγεί σε αδικαιολόγητη στρέβλωση του ανταγωνισμού επιβεβαιώνεται από τις παρατηρήσεις που απηύθυνε στην Κοινότητα ισπανός ανταγωνιστής.

Όσον αφορά την τρίτη προϋπόθεση, πρέπει να λαμβάνεται μέριμνα ώστε η χορηγούμενη ενίσχυση να μην παρέχει στην επιχείρηση υπέρμετρη ρευστότητα που θα επέτρεπε επιθετική πολιτική αγοράς που δεν συνδέεται με τη διαδικασία αναδιάρθρωσης. Μεγάλο μέρος των ενισχύσεων είχε ήδη χορηγηθεί το 1993 και 1994 και έχει καταστεί αναγκαία λόγω των υψηλών χρεών και των καταβολών των τόκων. Το ίδιο ισχύει και για τα 8 εκατομμύρια DEM τα οποία χορηγήθηκαν στην Triptis, εκ των οποίων μόνο 600 000 εκατομμυρίων DEM ήταν διαθέσιμα σε μορφή ρευστού. Ποσό 7,4 εκατομμυρίων DEM χρησιμοποιήθηκε για την κάλυψη ζημιών που συνέβησαν μεταξύ των ετών 1994 και 1996.

Όσον αφορά την αναλογικότητα της ενίσχυσης, η Triptis είχε ήδη συμμετάσχει σε επενδύσεις ύψους 17 εκατομμυρίων DEM και σε κάλυψη ζημιών ύψους 24,7 εκατομμυρίων DEM. Επιπλέον, το 1996 η επιχείρηση ανέλαβε να πραγματοποιήσει συμπληρωματικές επενδύσεις ύψους 2,5 εκατομμυρίων DEM, στις οποίες κάθε επενδυτής συνεισέφερε 100 000 DEM. Δεδομένου ότι με το ποσό αυτό εξαντλούνται οι ίδιοι πόροι τους, δεν είναι πλέον σε θέση να συνεισφέρουν περισσότερα κεφάλαια. Επειδή πρόκειται για ιδιώτες και όχι για επιχειρήσεις που διαθέτουν τους αντίστοιχους οικονομικούς πόρους, η συνεισφορά τους δύναται να περιγραφεί ως κατάλληλη.

Δεδομένου ότι δεν πληρούνται δύο από τα τρία κριτήρια που ορίζονται στις κατευθυντήριες γραμμές, η ενίσχυση δεν δύναται να εγκριθεί βάσει του άρθρου 92 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της συνθήκης ΕΚ.

Λαμβάνοντας υπόψη όλα τα ανωτέρω στοιχεία, η Επιτροπή καταλήγει στο συμπέρασμα ότι τόσο το δάνειο των 8 εκατομμυρίων DEM (συν τόκους) που χορήγησε η BvS όσο και οι μεμονωμένες εγγυήσεις ύψους 26,75 εκατομμυρίων DEM που χορήγησε το ομόσπονδο κρατίδιο της Θουριγγίας (ένταση ενίσχυσης: 24,075 εκατομμυρίων DEM) πρέπει να θεωρούνται ως εγγυήσεις στις οποίες δεν εφαρμόζεται καμία από τις παρεκκλίσεις που προβλέπονται στο άρθρο 92 παράγραφος 3 της συνθήκης ΕΚ.

3. Η παραίτηση από την απαίτηση επιστροφής του δανείου ύψους 10 εκατομμυρίων DEM εκ μέρους της HeLaBa στο πλαίσιο της συντονισμένης δράσης δεν συνιστά αφεαυτής ενίσχυση, εφόσον πραγματοποιήθηκε στο πλαίσιο κρατικής εγγύησης ύψους 90 % η οποία αντιπροσωπεύει το στοιχείο ενίσχυσης της δράσης. Μπορούμε λοιπόν να υποθέσουμε ότι πρόκειται για συνήθεις εμπορικές πρακτικές, παρότι οι δημόσιες αρχές εγγυήθηκαν το δάνειο κατά 90 % και ανέλαβαν έτσι το μεγαλύτερο μέρος του κινδύνου.

4. Όσον αφορά τη διάδοχο εταιρεία, η οποία συστάθηκε μετά την πτώχευση της Triptis, και μέσω της οποίας η Winterling απέκτησε τα πάγια στοιχεία του ενεργητικού της επιχείρησης, απομένει να διευκρινιστεί αν η προσφορά αυτή μπορεί να θεωρηθεί η καλύτερη. Κατόπιν ανοικτής και άνευ όρων υποβολής προσφορών, απέμειναν δύο ενδιαφερόμενοι, η Winterling και η γαλλική επιχείρηση Medart de Noblat. Η Winterling προσέφερε τιμή αγοράς 2,5 εκατομμύρια DEM, και επενδυτική εγγύηση ύψους 8 εκατομμυρίων DEM και ανέλαβε την υποχρέωση να διατηρήσει 160 θέσεις εργασίας. Η Medart de Noblat προσέφερε τιμή αγοράς μόλις 1 DEM, επενδυτική εγγύηση ύψους 4 εκατομμυρίων DEM καί καμία εγγύηση τήρησης θέσεων εργασίας. Τα ανωτέρω αριθμητικά στοιχεία επέτρεψαν να θεωρηθεί η προσφορά της Winterling ως η καλύτερη. Τα πάγια στοιχεία ενεργητικού της Triptis πωλήθηκαν εν συνεχεία στη Winterling στις 18 Ιουνίου 1997, πράγμα που οδηγεί στο συμπέρασμα ότι οι ενισχύσεις δεν έπαιξαν κανένα ρόλο στην εξαγορά των πάγιων στοιχείων του ενεργητικού της Triptis εκ μέρους της Winterling.

Βάσει των στοιχείων που προσκόμισε η Γερμανία στις 9 Σεπτεμβρίου 1997, η νέα επιχείρηση δεν θα λάβει καμία ενίσχυση εκτός από πόρους που προορίζονται για επενδύσεις τους οποίους σχεδιάζει να χορηγήσει το ομόσπονδο κρατίδιο της Θουριγγίας στο πλαίσιο του 26ου σχεδίου-πλαισίου κοινού ενδιαφέροντος. Η επιδότηση αυτή πρέπει επομένως να θεωρηθεί ως ενίσχυση, αλλά καλύπτεται με έγκριση της Επιτροπής. Κάθε πρόσθετη ενίσχυση που θα χορηγηθεί στη νέα επιχείρηση πρέπει να κοινοποιηθεί στην Επιτροπή.

VIII

Σε περιπτώσεις που μία ενίσχυση κρίνεται ασυμβίβαστη με την κοινή αγορά, η Επιτροπή ζητεί από το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος να απαιτήσει από το δικαιούχο την επιστροφή της [1]. Δεδομένου ότι αυτό ισχύει για τα μέτρα που ελήφθησαν υπέρ της Triptis που αποτελούν αντικείμενο της παρούσας απόφασης, οι ενισχύσεις πρέπει να επιστραφούν. Τίποτε δεν αλλάζει στην εκτίμηση αυτή από το γεγονός ότι η Triptis κήρυξε στο μεταξύ πτώχευση.

Η ανάκτηση των ενισχύσεων ρυθμίζεται από τη γερμανική νομοθεσία, συμπεριλαμβανομένων των διατάξεων περί ληξιπροθέσμων τόκων, με το επιτόκιο αναφοράς που ισχύει στην αγορά, οι οποίοι είναι απαιτητοί με έναρξη την ημερομηνία χορήγησης της ενίσχυσης [2].

Σύμφωνα με την απόφαση του Δικαστηρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων της 21ης Μαρτίου 1990 στην υπόθεση C-142/87 Βέλγιο κατά Επιτροπής [3], οι διατάξεις που εφαρμόζονται για την αποκατάσταση ενισχύσεων πρέπει να εφαρμόζονται με τρόπο ούτως ώστε να μην καθίσταται πρακτικά αδύνατη η επιστροφή την οποία απαιτεί το κοινοτικό δίκαιο. Τυχόν διαδικαστικές ή άλλες δυσχέρειες όσον αφορά την υλοποίηση του σχετικού μέτρου δεν πρέπει να επηρεάζουν το θεμιτό του χαρακτήρα.

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

*Άρθρο 1*

Το δάνειο ύψους 8 εκατομμυρίων DEM (συν τόκους) που χορήγησε η Bundesanstalt vereinigungsbedingter Sonderaufgaben και η εγγύηση που χορήγησε το ομόσπονδο κρατίδιο της Θουριγγίας στην Triptis Porzellan GmbH (καταβλήθηκε σε πολλές δόσεις) και κάλυπτε το 90 % δανείου συνολικού ύψους 26,75 εκατομμυρίων DEM (ποσό της ενίσχυσης: 24,075 εκατομμυρίων DEM) είναι αμφότερα παράνομα, διότι χορηγηθηκαν χωρίς να κοινοποιηθούν προηγουμένως στην Επιτροπή σύμφωνα με το άρθρο 93 παράγραφος 3 της συνθήκης ΕΚ.

Δυνάμει του άρθρου 92 παράγραφος 1 της συνθήκης ΕΚ και του άρθρου 61, παράγραφος 1 της συμφωνίας για τον ΕΟΧ, οι ενισχύσεις δεν συμβιβάζονται με την κοινή αγορά, διότι δεν πληρούν καμία από τις προϋποθέσεις που περιέχονται στα άρθρα αυτά ούτως ώστε να τύχουν εξαίρεσης ή παρέκκλισης.

*Άρθρο 2*

Η Γερμανία θα μεριμνήσει ούτως ώστε το σύνολο των ενισχύσεων που αναφέρονται στο άρθρο 1 να απαιτηθούν και να επιστραφούν στο ακέραιο εντός δύο μηνών από την ημερομηνία της παρούσας απόφασης.

Η επιστροφή πραγματοποιείται βάσει των διαδικασιών και των διατάξεων της γερμανικής νομοθεσίας, κυρίως εκείνων που διέπουν τους τόκους υπερημερίας που ισχύουν για χρέη προς το Δημόσιο, με επιτόκιο που αντιστοιχεί στο επιτόκιο αναφοράς που χρησιμοποιείται για τον υπολογισμό του καθαρού ισοδύναμου ενίσχυσης των περιφερειακών ενισχύσεων στην Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας υπολογιζόμενο από την ημερομηνία χορήγησης των ενισχύσεων μέχρι την αποπληρωμή τους.

Οι προαναφερθείσες διατάξεις εφαρμόζονται κατά τρόπο ώστε η ανάκτηση που απαιτεί η κοινοτική νομοθεσία να μην καταστεί πρακτικά αδύνατη. Τυχόν διαδικαστικές ή άλλες δυσχέρειες όσον αφορά την υλοποίηση του μέτρου δεν επηρεάζουν τη νομιμότητά τους.

*Άρθρο 3*

Οι γερμανικές αρχές ενημερώνουν την Επιτροπή εντός δύο μηνών από την κοινοποίηση της παρούσας απόφασης σχετικά με τα μέτρα που έχουν λάβει για να συμμορφωθούν με αυτή.

*Άρθρο 4*

Η παρούσα απόφαση απευθύνεται στην Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας.

Βρυξέλλες, 22 Απριλίου 1998.

*Για την Επιτροπή*

Karel VAN MIERT

*Μέλος της Επιτροπής*

---

([1]) Ανακοίνωση της Επιτροπής της 24ης Νοεμβρίου 1983 (ΕΕ C 318 της 24. 11. 1983, σ. 3).

([2]) Επιστολή της Επιτροπής στα κράτη μέλη: SG (91) D/4577 της 4ης Μαρτίου 1991.

([3]) Συλλογή 1990, σ. I-959, σκέψεις 58 έως 63.